

● CRÍTICA O he de morir o he d'amar

L'ham que pren sense prendre

Francesc Fontanella

Editorial: Empúries
Pàgines: 220 | Preu: 17 €.

SAM ABRAMS

La modernitat va col·lapsar la noció del temps de la tradició literària com qui plega un telescopi o un paraigua. Per aquest motiu Eliot va considerar Donne el seu contemporani mentre Pound actualitzava Cavalcanti. A Catalunya, Estellés va demostrar que March era viu mentre Gerard Vergés exhumava Vicent Garcia.

I ara, en el mateix sentit, tres especialistes, Pep Valsalobre, Eulàlia Miralles i Albert Rossich, han tingut la bona pensada de reivindicar la presència i la permanència de l'obra lírica de Francesc Fontanella (1622-1682/3) a través d'una antologia excel·lent de 41 poemes, *O he de morir o he d'amar*, adreçada a tots els sectors del públic lector.

El llibre està sòlidament construït a partir de quatre elements. Un pròleg intel·ligent i ben escrit que presenta detalladament el personatge insòlit del poeta i la seva esplèndida obra. El text dels 41 poemes, en una selecció ben significativa i representativa, amb l'ortografia modernitzada. Un aparell de notes explicatives al peu de cada poema per facilitar-ne la lectura i la comprensió. Les notes pràcticament justifiquen el llibre perquè expliquen Fontanella i ens il·luminen sobre la lectura de poesia. I, finalment, la bibliografia sobre l'autor i els manuscrits i edicions de la seva producció poètica, perquè els lectors interessats puguin aprofundir més en la seva aproximació a la figura de Fontanella i la seva obra monumental.

Els tres estudiosos han fet una feina difícil i magnífica. Han presentat a petita escala la gran diversitat i varietat la ingent obra poètica de Fontanella. Han creat un perfil humà, intel·lectual i literari de Fontanella que fins ara no existia i això ajudarà a entendre millor els seus poemes i també permetrà que s'incorpori de manera més vívida a la tradició i a l'imaginari col·lectiu. Han contribuït a esmenar una pàgina fosca de la història literària d'aquest país, perquè la vitalitat i l'excel·lència artística de la producció de Fontanella demostrin que hem de reconsiderar urgentment la nostra concepció errada del barroc català. A les mans de Valsalobre, Miralles i Rossich Fontanella ha deixat de ser un autor pràcticament inexistent pel públic lector majoritari. Han connectat perfectament amb la sensibilitat actual perquè els lectors d'ara puguin gaudir de Fontanella i percebre la vigència de la seva obra. Fins i tot, m'atreviria a dir que més d'un poeta en actiu, jove o consolidat, hi trobarà un fort i refinat estímul creatiu.

Regaleu-vos aquesta perla!